

BCC PROPONUJE

Stanowisko nt. projektu ustawy o PPK

Business Centre Club dostrzega i pozytywnie ocenia uwzględnienie w projekcie ustawy o pracowniczych planach kapitałowych (PPK) z 24 maja 2018 r. część zgłoszonych przez organizację postulatów. Równocześnie, zauważamy potrzebę stworzenia mechanizmów zachęcających Polaków do długoterminowych oszczędności, które będą uzupełnieniem ich budżetów domowych po przejściu na emeryturę, stanowiąc jednocześnie źródło finansowania projektów inwestycyjnych sektora przedsiębiorstw, co w perspektywie długoterminowej może przełożyć się na uzyskanie pozytywnych efektów gospodarczych.

Projekt ustawy o pracowniczych planach kapitałowych ma szansę na osiągnięcie powodzenia wówczas, gdy będzie posiadał zaufanie społeczne. Ograniczenie obciążeń pracodawców i pracowników jest jednym z filarów budowy tego zaufania, które może zostać nadwyrężone w wyniku kumulacji kosztów związanych ze zniesieniem limitu tzw. 30-krotności o-zusowania i kosztów ponoszonych w związku z wpłatami do PPK oraz kosztami administracyjnymi związanymi z funkcjonowaniem planów kapitałowych.

Nadmierny system kar przewidziany w projekcie również nie buduje zaufania przedsiębiorców do PPK.

Kolejnym filarem stanowiącym o zaufaniu jest utrzymanie pełnej swobody wyboru pomiędzy PPE a PPK. Celem obu rozwiązań jest zabezpieczenie finansowe pracowników w okresie emerytalnym, dlatego przepisy ustawy dotyczące wzajemnej relacji pomiędzy PPE a PPK powinny być sformułowane w sposób jednoznaczny, umożliwiający podjęcie przez pracodawcę decyzji o formie przejętego rozwiązania.

Szczegółowe propozycje BCC do projektu:

1. Istnieje potrzeba doprecyzowania treści artykułu 13.

W ustępie 1 punkt 1 art. 13 partycypacja 50% osób zatrudnionych uprawniająca do zwolnienia pracodawcy z konieczności uruchamiania PPK powinna zostać jednoznacznie określona jako limit dotyczący zatrudnionych w rozumieniu zapisów umowy zakładowej funkcjonującej u danego pracodawcy. Obecne brzmienie przepisu sugeruje, że odnosimy się do definicji osób zatrudnionych w myśl ustawy o PPK. Zgodnie z art. 115 ust.1 projektu ustawy o PPK widzimy, iż definicje osób zatrudnionych w PPE i w PPK mogą być różne. Dlatego koniecznym jest doprecyzowanie, iż określając procent osób uczestniczących w PPE odnosimy się do definicji osób zatrudnionych zawartej przez pracodawcę i reprezentacje pracowników w treści umowy zakładowej.

O ile jest uregulowana sytuacja wobec pracodawców obecnie prowadzących PPE, o tyle nie jest uregulowana precyzyjnie sytuacja w okresie przejściowym dla pracodawców, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy złożyli wniosek do KNF o rejestrację PPE, spełniające minimalne wymogi pozwalające na niefinansowanie składki do PPK.

Wnioskowane przez BCC, a także inne organizacje pracodawców, rozwiązanie na etapie konsultacji w MF w kwietniu br., dotyczyło zapewnienia pełnej alternatywy rozłącznej, tzn. wnioskowaliśmy o możliwość założenia dla pracodawcy PPE (nawet jeśli będą niezbędne minimalne progi partycypacji), już po objęciu PPK w taki sposób, aby pracodawca, działając w porozumieniu z reprezentacją pracowników, mógł wypowiedzieć umowę o PPK jeśli są spełnione minimalne wymogi wysokości składki 3,5% jak i partycypacji w zarejestrowanym PPE.

Obecne rozwiązanie ujęte w art. 13 daje możliwość założenia PPE i prawo pracodawcy do niefinansowania PPK za pracownika, który przystąpił do PPE. Jednocześnie treść projektu Ustawy oraz uzasadnienia do niej, nie daje jasnej odpowiedzi odnośnie okresu przejściowego pomiędzy datą wejścia w życie ustawy a datami stosowania ustawy do poszczególnych podmiotów zatrudniających wg wielkości zatrudnienia, o których mowa w art. 124 ust 1. projektu ustawy. Z jednej strony projekt zakłada vacatio legis dla całej ustawy - 30 dni, a jednocześnie biorąc pod uwagę planowane objęcia grup pracodawców wg wielkości, materialnym skutkiem obowiązywania ustawy (art. 124 projektu) - nie ma jednoznacznej odpowiedzi dotyczącej regulacji okresu przejściowego.

Wnoskujemy, aby regulacja okresu przejściowego umożliwiła pracodawcom, działającym w porozumieniu z reprezentacjami pracowniczymi, złożenie wniosku o rejestrację PPE zwalnającego ze stosowania ustawy o PPK, pod warunkiem, że PPE spełnia wymogi określone w art.13 ust.1 pkt projektu ustawy. Jednocześnie dla takich PPE, utworzonych w okresie, o którym mowa w poprzednim zdaniu wnioskujemy o wskazanie terminu minimum 3. miesiący od daty decyzji rejestrującej PPE, na osiągnięcie wymaganej partycypacji 50% osób zatrudnionych w rozumieniu definicji ustawy o PPE.

2. Wnosimy o dyskontynuację wdrożenia ustawy o zniesieniu limitu tzw. 30-krotności o-zusowania, której wdrożenie oznaczać będzie dodatkowy, koszt dla pracodawców o ponad 1 mld zł rocznie. Szczególnie dlatego, że nowy koszt dla pracodawców, z tytułu objęcia obowiązkami finansowania PPK, oznacza wzrost kosztów pracy o około 2-4 mld rocznie.

- Przepisy karne zawarte w Art. 101-102 i 104 w przedmiotowym projekcie przewidują bardzo wysokie sankcje finansowe za wykroczenia w nich określone, przy jednoczesnym nie precyzyjnym zdefiniowaniu wymagań zagrożonych sankcjami. Art. 101 4) przewiduje karę za nieprowadzenie dokumentacji związanej z obliczeniem wpłat do PPK, nie definiując w żadnym artykule sposobu prowadzenia niniejszej dokumentacji, ani nie precyzując jej zawartości.

Proponujemy doprecyzowanie przepisów oraz złagodzenie wysokości przewidzianych kar.

- Doprecyzowanie art. 27. Istnieje konieczność doprecyzowania prawa uczestnika do zadeklarowania przez uczestnika niższej składki podstawowej, w sytuacji nieosiągnięcia minimalnego progu wynagrodzenia. Okres miesięczny, który pracodawca powinien uwzględnić aby prawidłowo wykonać przepis ustawy jest zbyt krótki i nakłada zbyt wiele obowiązków administracyjnych do wykonywania w krótkim czasie na pracodawcę, de facto przy każdej liście płac. Okres ten powinien być wydłużony co najmniej do kwartału i średniego dochodu z kwartału. Ponadto, regulacji wymaga sytuacja gdy uczestnik osiąga dochody będące podstawą naliczenia składki na ubezpieczenie społeczne z innych, nieznanymi pracodawcy źródeł. Należy zdefiniować, że niniejsze uprawnienie dla uczestnika odnosi się do dochodu osiąganego u danego pracodawcy prowadzącego PPK.
- W art. 7 ust. 3 doprecyzowania wymaga jak pracodawca ma postąpić w przypadku braku porozumienia ze stroną społeczną. Czy w przypadku braku porozumienia pracodawca może podjąć jednostronną decyzję o wyborze instytucji finansowej, z którą zostanie podpisana umowa o zarządzanie i wystarczy o wyborze poinformować stronę reprezentacji pracowników. Podobnie rozstrzygnięcia wymaga czy brak porozumienia między organizacjami pracowniczymi co do wyboru instytucji zarządzającej pozwala pracodawcy na jednostronne podjęcie decyzji.
- W art. 2 pkt 6, w definicji dotyczącej gromadzenia środków, istnieje zapis jednostronnie określający zmianę stanu rachunku o wpłaty i zyski. Ustawa nie powinna w definicji jednoznacznie określać w stanie rachunku wyłącznie zysków, ponieważ okresowo wartość stopy zwrotu może być ujemna. Obecny zapis może rodzić interpretacje przyszłych uczestników PPK, iż uczestniczą u pracodawcy w planie inwestycyjno-emerytalnym o gwarantowanej stopie zwrotu. Tak w istocie nie jest, ponieważ produkty funduszy inwestycyjnych lub funduszy emerytalnych mogą jedynie minimalizować, a nie wykluczać ryzyko inwestycyjne. W konsekwencji, istnieją zmienności notowań jednostek uczestnictwa na rejestrach uczestników PPK. Podtrzymanie w treści projektu obecnego brzmienia może w przyszłości rodzić, nieuzasadnione zdaniem pracodawców, potencjalne roszczenia uczestników PPK o wypłatę zysków, podczas gdy w nieprzewidywalnej przyszłości może dojść do realnych strat w wartości zgromadzonych środków. Dla spójności i jasności systemu opartego o model „defined contribution” należy doprecyzować niniejszą definicję.

W związku z powyższym definicja art. 2 ust. 6 w powinna brzmieć: Art 2. 6): „gromadzenie środków – przyjmowanie wpłat podstawowych lub dodatkowych do PPK, a

także wpłaty powitalnej, dopłat rocznych i wypłat transferowych oraz wzrost wartości stanu rachunku PPK wynikający ze wzrostu wartości aktywów funduszu inwestycyjnego lub funduszu emerytalnego”.

7. W art. 60 ust. 2 jest mowa o sytuacji w razie usunięcia instytucji zarządzającej z portalu PFR, w której musi dojść do zmiany podmiotu zarządzającego funduszami. Obecna treść wskazuje, że zarządzanie przejmie ten fundusz, który za ostatnie 36 miesięcy osiągnął najwyższą stopę zwrotu. Projekt nie określa, którego funduszu FZD (fundusz zdefiniowanej daty) dotyczy ocena wyniku z uprawnieniem przejęcia zarządzania. Należy dookreślić, iż przejęcie zarządzania dotyczy tego PTE, którego fundusze osiągną najwyższą średnią stopę zwrotu wszystkich FZD zarządzanych przez dane PTE. W zakresie dotyczącym zapisów w art. 60 ust. 1 należy zauważyć, że zmiana podmiotu zarządzającego nie powinna być obciążona jakimkolwiek ryzykiem dla uczestników funduszu, a takie ryzyko operacyjne istnieje, gdyż nowy zarządzający musi ustalić nowe zasady współpracy z obecnym bankiem depozytariuszem funduszu inwestycyjnego, który to depozytariusz jest m.in. odpowiedzialny za prawidłową wycenę aktywów funduszu, jak i prawidłowość zbywania i odkupywania jednostek uczestnictwa (dotyczy zarówno funduszy inwestycyjnych, jak i emerytalnych).

Zgodnie z ustawą regulującą działalność funduszy inwestycyjnych, zmiana depozytariusza wymaga zgody KNF, a obecnie KNF przed udzieleniem takiej zgody wymaga zapewnienia kilkumiesięcznego okresu – po udzieleniu zgody, w którym nowy depozytariusz będzie mieć czas na dostosowanie swojej działalności (w tym systemów komputerowych) do obsługi nowego podmiotu. Do rozważenia jest wprowadzenie obowiązku na wyznaczoną instytucję finansową, która przejmie zarządzanie PPK, aby na etapie zawieszenia instytucji finansowej w ewidencji PPK nowy zarządzający zobowiązany był podjąć wstępną współpracę z bankiem depozytariuszem, nawet jeśli ostatecznie do przejęcia zarządzania nie dojdzie.

8. W art. 95 obecna treść nie wyjaśnia źródła wypłaty z tytułu poważnego zachorowania, czy z subrejstru składek pracodawcy, uczestnika, czy też pochodzącego z dopłat z Funduszu Pracy. Instytucja zarządzająca nie może mieć dowolności w tym zakresie. Dookreślenie powinno iść w kierunku wypłaty proporcjonalnie do wartości subrejstrów tj. po 25% wartości każdego subrejstru.
9. W art. 99 opisującym zwrot środków w formie pieniężnej, zwracane środki są opodatkowane podatkiem dochodowym. To oznacza podwójne opodatkowanie tych samych środków pochodzących z wpłat pracodawcy lub pracownika. Proponujemy powrót do poprzedniej wersji zapisu, gdzie środki podlegające zwrotowi były pomniejszane o podatek od zysków kapitałowych na identycznej zasadzie jak funkcjonuje zwrot w PPE.

10. Art.128

BCC, podobnie jak pozostali uczestnicy dialogu społecznego uważa, że wyznacznikiem sukcesu wprowadzenia PPK będzie wskaźnik uczestnictwa pracujących Polaków w PPK.

Kluczowym wydaje się zatem szeroka działalność edukacyjno-informacyjna na rzecz podniesienia świadomości emerytalnej jak i finansowej Polaków, w szczególności 11,5 mln uprawnionych do uczestnictwa w PPK z czego ok. 5 mln jest zatrudnionych w mikroprzedsiębiorstwach objętych PPK w ostatniej kolejności. Dlatego też wnioskujemy o wydłużenie terminu wsparcia na cele edukacyjne przez okres co najmniej 6 lat, aby móc dotrzeć również do tych uprawnionych, którzy zrezygnowali z finansowania swojego uczestnictwa w PPK.

11. W celu utrzymania równowagi rynkowej i zapewnieniu różnorodności podmiotów oferujących PPK i PPE wnioskujemy również o zwolnienie ubezpieczycieli z podatku od aktywów w części dotyczącej aktywów gromadzonych w ramach umów PPK i nowych umów PPE. W opinii BCC rozwiązanie takie spowoduje większą konkurencyjność podmiotów co korzystnie może przełożyć się na oferowany poziom opłat. Zwolnienie ubezpieczycieli z podatku aktywów gromadzonych w PPK będzie neutralne z punktu widzenia budżetu państwa. Towarzystwa funduszy inwestycyjnych i powszechne towarzystwa emerytalne nie są objęte podatkiem od aktywów, a więc brak zwolnienia z tego podatku ubezpieczycieli w obszarze PPK sprawi, że plany oferowane i zarządzane będą wyłącznie przez TFI i PTE.

12. Art. 75 ust. 4 pkt 2

Z obecnie zaproponowanych zapisów wynika, że opłata roczna jest liczona jako 0,075 % od aktywów zgromadzonych w PPK przez instytucje finansowe (czyli dotyczy zsumowanych aktywów przez wszystkie instytucje finansowe), a jednocześnie opłata ta ma być płacona przez każdą z instytucji finansowych oddzielnie, czyli każda z nich zapłaci tyle samo, niezależnie od wartości zarządzanych aktywów. Przykładowo jednakową składkę 0,075% od wszystkich aktywów zgromadzonych w PPK zapłaci instytucja finansowa, która zawarze umowę z 3 małymi pracodawcami, jak i ta instytucja, która ma 15% rynku PPK. Proponujemy jednoznacznie określić, że opłata roczna powinna być pobierana w wysokości max 0,075 % od aktywów zarządzanych przez daną instytucję finansową.

13. Poprawka natury technicznej. Konieczne jest poprawienie odwołania w art. 124 ust.1 jest odwołanie do art. 116 a powinno być do art. 125.

Jak rozumiemy ustawodawca w art. 124 wskazuje daty objęcia obowiązkiem PPK poszczególnych pracodawców wg wielkości stąd uzasadnione jest odwołanie się do art. 125 który definiuje pracodawców sektora publicznego, a nie 116 z uwagi na zmianę numeracji artykułów w obecnym projekcie.

14. Ustawa o pracowniczych planach kapitałowych, przewidując dopuszczenie do zarządzania poszerzonego katalogu instytucji finansowych (oprócz Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych także Powszechne Towarzystwa Emerytalne i Zakłady Ubezpieczeń i Pracownicze Towarzystwa Emerytalne) do zarządzania środkami w ramach PPK, w związku z czym uwzględniając równość zasad i regulacji dla poszczególnych form celowym jest umożliwienie instytucjom finansowym, które będą oferować PPK, możliwości dotarcia z ofertami do jak najszerszego kręgu odbiorców – pracodawców.

Z uwagi na charakter oferowanych rozwiązań w ramach PPK i prawnie obowiązujące ograniczenia związane z oferowaniem instrumentów finansowych, istnieje ryzyko nierównego traktowania podmiotów w ramach jednej ustawy. Przy obecnych zapisach, oferowanie przez przedstawicieli PTE (agenci, pełnomocnicy, podmioty trzecie) przystąpienia do PPK w ramach „funduszu emerytalnego” nie podlega praktycznie żadnym ograniczeniom, w przeciwieństwie do przedstawicieli towarzystw funduszy inwestycyjnych, które muszą przestrzegać rygorystycznych przepisów przy dystrybucji jednostek uczestnictwa. Co więcej, jeżeli na rzecz zarówno zakładu ubezpieczeń, jak i towarzystwa funduszy inwestycyjnych będzie działać przykładowo ten sam agent ubezpieczeniowy, to ograniczenia prawne związane z przedstawianiem informacji o jednostkach uczestnictwa funduszy inwestycyjnych i zasady wynagradzania będą zdecydowanie dalej idące niż w sytuacji oferowania PPK z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Tym samym proponujemy, aby w art. 14 dodać ustęp 5, w którym uwzględnieni się również pośredników lub pełnomocników działających na rzecz podmiotów oferujących PPK, na takich samych zasadach jak pracodawcy, czyli że odpłatne oferowanie przez nich, w imieniu instytucji finansowej, zawierania umów o prowadzenie PPK nie będzie stanowiło działalności wymienionej w art. 14 ust. 3 projektu ustawy o PPK.

Proponujemy zapis:

Art. 14 ust. 5 – Odpłatne pośredniczenie przy zawieraniu umów o prowadzenie PPK nie stanowi działalności, o której mowa w ust. 3 punkt a) – c).

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński
rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC
tel. 602 571 395, 22 58 26 113
e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Business Centre Club istnieje od 1991 roku. Jest prestiżowym Klubem przedsiębiorców i największą w kraju, ustawową organizacją indywidualnych pracodawców. Grupa BCC składa się z Klubu BCC, Związku Pracodawców BCC i Studenckiego Forum BCC. Członkowie BCC zatrudniają ponad 400 tys. pracowników, obroty firm sięgają 20 miliardów złotych. Wśród członków BCC znajdują się największe korporacje krajowe i zagraniczne. Członkami Klubu są także uczelnie wyższe, wydawnictwa, szpitale, prawnicy, dziennikarze, naukowcy, lekarze, wojskowi i studenci. BCC prowadzi działania w blisko 250 miastach i 23 łóżach regionalnych na terenie całej Polski. Koncentruje się na działaniach na rzecz rozwoju gospodarki i pomocy przedsiębiorcom. BCC jest członkiem Rady Dialogu Społecznego. Koordynatorem wszystkich działań BCC jest Marek Goliszewski. Kontakty prasowe: <http://www.bcc.org.pl/Eksperci.244.0.html>
Więcej: <http://www.bcc.org.pl> oraz: <http://www.facebook.com/pages/Business-Centre-Club/301754142096>